Help, ik zit in de zorg!

Auteurs:

Jetske Bolster
Hendrika Jilderda
Jildou Kooistra
Rimer Meindertsma
Alle Niezen
Mariël Oosterhuis
Lisanne van der Ploeg
Liza Reitsma
Carina Renkema
Ester van der Veen
Anne Veenstra
Wyke Hanna Veenstra
Engelien de Vries

Auteurs:

Sharon Alderliesten
Yda de Boer
Jorn Bottinga
Anna van Houten
Denise Hut
Vanna de Jong
Rohenne van der Meer
Simone Postema
Esmée Visser
Diny de Vries
Iryna de Vries

De verhalen in dit boek zijn gebaseerd op ware gebeurtenissen tijdens de stages van studenten. Omwille van de privacy zijn namen van cliënten en collega's fictief. Met het oog op de privacy staan de namen van de auteurs ook niet vermeld bij de verhalen.

Schrijver: Conrad Berghoef (redactie)
Coverontwerp: Conrad Berghoef
ISBN: 9789402164343
© Conrad Berghoef

Voorwoord

Als je zeventien jaar bent, moet je je bezighouden met uitgaan, mode, vriendjes en vriendinnetjes en kijk je duizenden keren per dag op je telefoon om je sociale netwerken te onderhouden. Dat geldt allemaal ook voor de schrijvers van dit boek. Maar twee, drie dagen per week leven de schrijvers ook in een andere wereld. En over die wereld gaat dit boekje.

Dit boek is geschreven door tweedejaars MBO Verpleegkunde van ROC Friese Poort Drachten. In een tijdsbestek van twee maanden kregen zij de opdracht om enkele van hun belevenissen op stage op te schrijven. De opdracht was níet om op te schrijven wat er precies gebeurde, maar om enkele van hun belevenissen, ervaringen te beschrijven en vooral hun gevoelens onder woorden proberen te brengen.

Het is de beschrijving van een wereld waarin deze jonge mensen worden geconfronteerd met ziekte, dood en gebrek. Iets waarvan we normaal gesproken zeggen dat een puber te jong is om dat iedere dag mee te moeten maken.

Mijn leerlingen maken dat iedere dag mee en ze vinden dat heel normaal. Misschien hebben ze dan een relatieve buitenstaander – een leraar Nederlands- nodig om ze duidelijk te maken dat het níet normaal is. Het valt mij iedere keer weer op hoe groot het contrast is. Het meisje dat zo vandaag zo hinderlijk met haar klasgenootjes zit te kletsen tijdens de les, heeft gisteravond misschien een uur lang bij een angstige demente mevrouw op de bedrand gezeten om haar te kalmeren. De jongen die vandaag een tikkeltje te brutaal uit de hoek komt tegen zijn docent, heeft dit

weekend wellicht een hele familie moeten troosten omdat hun vader ‘slecht ligt’.

De afgelopen jaren heb ik in mijn werk, ook als buitenstaander, steeds meer ruimte gegeven in mijn lessen om studenten te laten praten –en schrijven- over hun stage-ervaringen. Langzaam maar zeker kwam ik onder de indruk van alles wat zij meemaken op hun stage. Misschien wel juist omdat ik van mezelf weet dat ik op dezelfde leeftijd bezig was met van alles en nog wat, maar deze wereld lag toch echt ver van me af.

Soms vraag ik me wel eens af of de andere professionals in de zorg –de ervaren verpleegkundigen, de afdelingshoofden, de artsen- zich wel realiseren dat onze stagiairs ‘gewoon’ nog maar pubers zijn, van wie je wel veel mag verwachten, maar voor wie de eerste indrukken in de zorg toch allesbepalend zijn. In de zorg anno 2017 is natuurlijk van alles aan de hand, en rustig met een stagiair om een tafel zitten om eens de indrukken te verwerken is hier en daar een luxe, hoor ik wel eens. Begrijpelijk. Maar toch is het heel belangrijk dat deze jonge mensen hun verhaal kwijt kunnen.

Dit boekje is een manier. De volgende verhalen zijn dus opgetekend door jonge studenten. Ze worden niet opgeleid tot schrijver, maar tot professional in de zorg. Stuk voor stuk vind ik het geweldige mensen en vind ik het een voorrecht om met deze jonge mensen te werken. En dan mogen ze best even vervelend zijn in mijn lessen.

Conrad Berghoef
Juni 2017

ADL

14 stukken brood, 3 beschuiten, 4 bakjes gele vla, 3 schepjes verdikkingsmiddel, 4 kopjes thee en 2 kopjes melk en 3 kopjes chocolademelk.

De eerste 6 weken van mijn stage en dat waren de benodigdheden voor een goed ontbijt. Ik wist de gang van zaken, kende de bewoners en ik vond het leuk. Maar ik had dit nu al zes weken gedaan en het was tijd voor de volgende stap: de ADL. De algemene dagelijkse levensverrichtingen. Mensen wassen, aankleden, scheren, tandenpoetsen enzovoort. Het is normaal, maar zo voelde het niet.

Met zenuwen liep ik die ochtend de afdeling op. 'Hey Simone, vanochtend ga je met mij en Niels mee, je mocht meekijken met de ADL toch?' "Hey Jetske, jaa, is goed, naar wie gaan we?' "Mijnheer Boonstra, laten we gaan'.

Daar gingen we, met z'n drieën, mijnheer werd wakker gemaakt, uitgekleed en gewassen. Jetske en Niels hadden waren gezellig aan het wassen en grapjes aan het maken met mijnheer. Ik aan de andere kant stond niet te lachen. Ik wist niet waar ik moest kijken, ik leunde maar wat tegen de kast aan terwijl ik probeerde te kijken.
"Het is normaal voor mijnheer en het hoort ook normaal voor jou te zijn", hield ik mezelf maar voor. Maar het liefst stond ik wat tegen het plafond te kijken, achter de kast te kruipen of door de grond te zakken. Het maakte me niet uit, ik wilde gewoon weg. Uiteindelijk werd mijnheer in z'n stoel gezet terwijl ik naar m'n schoenen stond te kijken. Wat vond ik dit ongemakkelijk.

Eindelijk werd mijnheer dan aangekleed en in de stoel gezet. Jetske schoor hem en poetste zijn tanden. ‘Breng hem maar naar de huiskamer en smeer zijn broodje maar’. Gelukkig, ik reed mijnheer naar de huiskamer en ik smeerde zijn broodje smeerkaas en zette zijn chocolademelk met verdikkingsmiddel voor hem neer. “Lekker eten mijnheer Boonstra”. “Dankjewel zuster”.

Ik liep weer de gang op naar Jetske, de volgende bewoner wassen. Ze zag aan me dat ik het allemaal wat vreemd vond, ze vertelde dat ze dit zelf ook had ervaren en dat het na een paar keer wel weer meevalt. We gingen samen de andere bewoner wassen. Na een tijdje kreeg ik het door en aan het einde van de stage kon ik niet alleen maar broodjes smeren maar ik kon ook mensen wassen, aankleden, scheren, tandenpoetsen enzovoort. De ADL, zo erg was dat nog niet.

Vriendjes

"Dag leave, wat fijn dat je er weer bent!"
Dat zijn de eerste woorden die mevrouw van Loon tegen mij zegt deze morgen. Het is 09:30 uur en het einde van mijn ochtendroute is in zicht. "Ach lieve kind, kom even gezellig bij me zitten, ik heb de koffie al klaar staan." Nadat ik mevrouw van Loon haar dosis medicatie gegeven heb, zie ik aan haar hoofd dat ze mij wat gaat vragen: zo'n uitdagende grijns. "Zeg leave, heb jij ook een lief vriendje dat jou zo goed verzorgt als jij mij nu verzorgt?"

Ik weet meteen waar dit gesprek naartoe gaat, dus probeer ik me een beetje op de vlakte te houden. "Ja mevrouw, hij heet Justin en is 19 jaar." Ik hoop dat mevrouw niet heel erg gaat doorvragen, aangezien ze nog wel eens wat doorkakelt aan de buren en de rest van de flat, waar allemaal andere cliënten van mij wonen.
Maar waar ik op hoop gebeurt helaas niet. Mevrouw van Loon blijft doorvragen over Justin. " Is hij wel lief voor je? Laat eens een foto zien ?! Past hij wel goed op je ? Is hij wel aantrekkelijk?" Enzovoort, enzovoort.

Ik probeer op een subtiele manier het gesprek af te kappen, want het onderwerp relatie gaat nu over naar seks en dat is niet helemaal de bedoeling. “Doen jullie het wel veilig?” " Hoe vaak doen jullie het per week?" Enzovoort, enzovoort. Ik voel me zeer, maar dan ook zeer ongemakkelijk. Mijn gezicht is nu zo rood geworden dat ik tussen de tomaten kan gaan liggen bij de groenteboer. Ik bedank mevrouw voor de koffie en ga door naar mijn laatste cliënt.
De volgende dag begin ik aan mijn route. Ik ga naar de buurman van mevrouw van Loon. Mijnheer Postuma begroet mij en kijkt mij erg bezorgd aan. Ik vraag aan mijnheer wat er aan de hand is,